

התפרצות מחלת הכלבת רפתנים חוששים מפני "אסון כלכלי"

מעל ל-80 מקרי כלבת נרשמו בצפון הארץ וראשי הרשויות זועמים על הסחבת בטיפול הממשלתי ומתריעים מפני "קטסטרופה ארצית". בשבוע הראשון של ינואר התגלו עוד חמישה מקרי כלבת בצפון הארץ. ראשי המועצות, גלבווע ועמק המעיין פנו במכתב חריף לשר החקלאות בבקשה לסיוע ועזרה דחופה וכתבו לשר "חוששים מאובדן שליטה, אין לנו לסמוך אלא עצמנו". משרד החקלאות בתגובה "אנו פועלים בנמרצות בנושא"

משרד החקלאות מעביר תקציבים לרשויות המקומיות

כ-4.5 מיליון ₪ יועברו ממשרד החקלאות לרשויות המקומיות באזור העמקים וישמשו את הרשויות עבור שכירת רופא וטרינר, פקח, רכב עבודה והתקשרות עם לוכד כלבים במטרה להגביר את הסיוע להתמודדות עם מחלת הכלבת. דוברת משרד החקלאות מסרה כי "תקציב זה יסייע בהעלאת אחוז בעלי החיים המחוסנים וכתוצאה מכך להפחתת מספר מקרי הכלבת שמקורה ככל הנראה מנגיף אלים יותר כלפי תנים ושועלים שהגיע למדינת ישראל ממדינה שכנה". במשרד החקלאות מדגישים כי "התקציב יועבר לרשויות המקומיות מתקציב שהתקבל ממשרד האוצר. כל רשות תקבל כ-240,000 ₪ לשלושה חודשים. התקציב יעביר המשרד, ישמש את הרשויות לתגבור הצוותים המקצועיים באזור, ובפרט עבור שכירת רופא וטרינר, פקח, רכב לצרכי העבודה והתקשרות עם לוכד כלבים. תקציב זה יסייע גם בהעלאת אחוז בעלי החיים המחוסנים וכתוצאה מכך, להפחתת מספר מקרי הכלבת. בנוסף לכך, וכחלק מפעילותם, הצוותים יעברו ביישובים שבאזור, במטרה לחסן את הכלבים והחתולים שאינם מחוסנים כנגד מחלת הכלבת. בנוסף לחיסון, הצוותים יסמנו את בעלי החיים.

ביקורת כנגד רשות הטבע והגנים

בתוך כך, מופנית אצבע מאשימה לעבר רשות הטבע והגנים, האחראית על חיות הבר בישראל. חיות הבר בישראל, שזה כמובן כולל תנים, מתרבות בקצב מסחרר בשנים האחרונות, דבר המביא

התפרצות שחפת ברפת חלב

ב 11.1.18 דווח על אבחון שחפת ב-19 פרות ברפת גלאון, ע"י תבחין עור. תבחין העור בוצע לאחר אבחון עובד זר חולה שחפת שעבד ברפת!! החשד הוא שהעובד הזר הדביק את הפרות בעדר בשחפת (טוברקולוזיס).

19 הפרות שאובחנו, יוצאו מהעדר ואבריהן יידגמו במטרה לאבחן את זן השחפת. אם זן השחפת ימצא כטוברקולוזיס, הרחקת העובד מהרפת עצרה את התפשטות המחלה. לאבחון הזן כשחפת הבקר תהיה משמעות אחרת. בכל מקרה הקפדה על פסטור החלב הינה הכרחית להגנה על הציבור. האבחון המזדמן האחרון של שחפת בבקר בישראל היה בשנת 1996. למעשה, שחפת בוערה מהעדר הישראלי בעידן בו המדינה לקחה אחריות על בריאות הציבור ועל בריאות המקנה והשקיעה הון ועבודה למטרה זו. תהליך בעור השחפת החל משנות החמישים ועד 1973 בה ישראל הוכרזה כנקייה משחפת הבקר. ▲

לידי "פיצוץ אוכלוסין" ומעמיד את החקלאים, כמו גם תושבי אזורים שלמים במדינה, בקו החזית מול חיות בר פראיות. מקרה התנים הינו בולט במיוחד וקיימת ביקורת קשה כנגד ההתנהלות בנושא זה והתרבות התנים באזורי הצפון, עמק חפר ועוד. רפתן מעמק חפר אמר לנו "זה כבר ממש בלתי נסבל, התנים מסתובבים חופשי לחלוטין בחצרות הבתים וזה גובל בסכנת נפשות שלא לדבר על איכות החיים שלנו, שנפגעה מזה חודשים שלא לומר שנים. הגיע הזמן לדלל באופן רציני את מספר התנים, בטח בעקבות התפרצות הכלבת".

משק הבקר והחלב פנה לדוברת רשות הטבע במספר שאלות בנושא, זאת בעקבות הביקורת על התנהלות הרשות.

א. האם לא הגיע הזמן שרשות הטבע תכריז על מצב חירום ותציע תוכנית ארצית למיגור הכלבת?
"האחריות להכרזה על מצב חירום וגיבוש תכנית לטיפול בכלבת איננה של רט"ג אלא של משרד החקלאות. רט"ג גיבשה תכנית והמלצות מאוד משמעותיות, שכוללות בראשונה צימצום מקורות המזון המגיעים מפעילות חקלאית, שנותנים הבסיס לגידול אוכלוסיות יותר של חיות בר כדוגמת תנים. אחת ההמלצות שעולה כבר מספר שנים היא לגדר מתקני גידול כמו לדוגמה רפתות, מפטמות ומרכזי מזון. מחקרים שבוצעו בתקצוב מדען משרד החקלאות, הראו את התרומה הרבה של פעילות שכזו בצמצום טריפות ופעילות תנים במקומות אלו. למרות זאת, למעט במקרים ספורים, המלצות אלה לא יושמו. אם לתת דוגמה חיובית, ניתן לפנות למשק חלב בקיבוץ עין הנציב. ביוניקה של הרפת אירעו טריפות רבות השנה. לאחר פניה של המגדל אלינו, קבלת המלצות ויישומן, תרמה לעצירת אירועי טריפת עגלים. מקרה זה מלמד על האמצעי המשמעותי ביותר שיש לנקוט לצורך הקטנת אוכלוסיות חיות בר - צמצום/מניעת הנגישות למזון מפעילות אדם".

ב. כגוף האחראי על חיות הבר בישראל, האם מספר התנים לא הגיע לנקודה שבה חייבים לדלל את מספרם באופן דרמטי ומדוע הרשות לא מציגה מספרים ונתונים בנושא זה?
"רט"ג היא הגוף העיקרי שפועל בנושא עד כה. מבוצע דילול בהיקף נרחב, מבוצעת הגעה לכל פניה של מקרה של חיה המתנהגת באופן חשוד, שותפה לתהליך פיזור חיסון אוראלי, יוזמת ומקדמת סקרים לבחינה של אתרים "עתירי מזון" בשטחים פתוחים (מזבלות, רפתות, מפטמות, דירים, אתרי קומפוסט, בריכות דגים ועוד). כבסיס לגיבוש תכניות פעולה לצמצום הגישה של חיות בר למקומות מזון.

חיסונים חוזרים לכלבים שכבר מחוסנים להגברת אפקטיביות החיסון. בנוסף, נשלחה ניידת מהשירותים הווטרינריים במשרד החקלאות המשמשת כמרפאה ניידת לטובת תגבור החיסונים לכלבים, חתולים ולבעלי חיים ביתיים באזור ההתפרצות. במכתב שהעביר מנכ"ל משרד החקלאות, שלמה בן-אליהו, למנהל השירותים הווטרינריים בפועל, ד"ר שלמה גראזי, נכתב: "אנו עדים כמעט מדי יום למקרים נוספים של מחלת הכלבת בחיות הבר ואנו נמצאים על סף מציאות בה איננו רוצים חלילה לראות ולהגיע אליה בה חלילה יהיו נפגעים בנפש".

המועצות האזוריות על סף קריסה

במועצות האזוריות גלבו עומק המעיינות אמרו היום כי יחלו לנהל את המאבק בכוחות עצמם, בשל גרירת הרגליים של משרדי הממשלה, ובמקביל הודיע משרד החקלאות על "תוכנית מגירה" להרעלת חיות בר למניעת התפשטות המחלה. מאז תחילת התפרצות הכלבת באזור, קובלות הרשויות על היעדר מענה מספק מטעם משרד החקלאות, והדברים אף עלו בישיבת ועדת הכלכלה של הכנסת בשבוע שעבר. ראשי הרשויות עובד ניר ממועצה אזורית גלבע ויורם קרין מהמועצה האזורית עמק המעיינות, יחד עם מנהלי המחלקות הרלוונטיות, הקימו בשבועות האחרונים חמ"ל להתמודדות עם ההתפרצות, והשבוע החליטו לתגבר כוחות בשטח בלי להמתין עוד לסיוע ממשלתי. "המועצות לא מחכות לתגבור ומכפילות בעצמן את הכוחות שלהן בשטח", כתבו לשר החקלאות. "נוכח שעת חירום והמלחמה בשטח, שלא נראה לה הסוף, והעובדה שהכוחות הרלוונטיים קורסים - אין לנו לסמוך אלא על עצמנו. הוחלט על גיוס והפעלה לאלתר של וטרינרים, לוכד, פקח, רכב, ואספקת כלי נשק לחקלאים המתנדבים, תוך תגבור הפעילות בשטח כפי שמחייבת המציאות". נכון להיום 15 רפתות בצפון הארץ נמצאות בהסגר וקיים חשש כבד מפני השלכות כלכליות קשות. ▲

ג. האם לרשות יש בעיה של תקציבים בכל הקשור לנושא התפרצות הכלבת בישראל והצורך במשאבים נוספים? "ראשית דרושה ההבנה שהבעיה איננה בחיות הבר, אלא במה שהאדם מספק להן. עם ההכרה בהבנה זו, נדרשים משאבים רבים לצמצום מקורות המזון וגישה אליהם. ללא טיפול יסודי בנושא הסניטציה והמצאות מקורות המזון זמינים בשטחים הפתוחים ובישובים לא ניתן יהיה להתמודד עם הבעיה. התוכנית צריכה לכלול גידור מקורות מזון כמו בריכות דגים ומטמנות, הטמנת פחים, הסדרת פינוי גרמים ועוד. תוכנית לאומית זאת דורשת משאבים רבים. דילול חיות איננו כלי שיכול לתת מענה עיקרי לבעיה, אלא מענה משלים בלבד, בדיוק כפי שבמחלה קשה לא מספיק שימוש בפלסטר, אלא לבצע טיפול יסודי ומעמיק".

תוכנית מגירה לשימוש ברעל

במשרד החקלאות הודיעו כי הם מכינים "תוכנית מגירה" לדילול חיות הבר באמצעות הרעלה באזורים הרלוונטיים. "המנכ"ל הורה למנהל השירותים הווטרינריים להכין תוכנית הדרגתית שבה יעשה שימוש ברעל כדי להבטיח את בריאות הציבור באזורים המוגדרים בסיכון", נאמר בהודעת המשרד. עד כה מבוצע דילול תנים באזור הצפון באמצעות ירי, אולם רשות הטבע והגנים מסרבת למסור מספר מדויק של תנים שחוסלו במסגרת הדילול. בחודש שעבר נמסר כי מדובר בכ-600 תנים. רשות הטבע והגנים, ה"מוציאה לפועל" של דילול אוכלוסיית התנים, הודיעה כי היא מתנגדת להרעלה. "הרעלות נקודתיות והרעלות נרחבות הן צעדים מרחיקי לכת שעלותם רבה מתועלתם. אין הם נחוצים כעת וכלל לא ברור מה תהיה נחיצותם בעתיד", אומרים ברשות. משרד החקלאות פועל באופן מאומץ למזעור מחלת הכלבת בתוך כך תגבור הצוותים הווטרינריים באזור והעברת תרכיבי חיסונים, ללא עלות, לחיסון חתולי רחוב וחיות בית לרשויות המקומיות. החיסונים ניתנים חינם לאזרחים לצד מתן חיסוני "דחף",

פינוי וכלי פסולת מן החי

- ❖ פינוי וכלי כל פגרי הבקר מרפתות החלב, מפטמות, מרעה, מבתי חולים וטרינריים ומבתי המטבחיים.
- ❖ החברה אחראית על פינוי וטיפול בפגרים בהתאם לתקנות השירותים הוטרינריים.
- ❖ מערכת איסוף הפגרים הארצית מאפשרת לכל היצרנים בארץ להנות מהשירות, בכך נמנע הצורך של המגדל לדאוג לפינוי הפגר.
- ❖ איסוף וכלי הפגרים תורם הן במישור האקולוגי והן בצבירת מאגר מידע בכל הקשור למחלות בעלי חיים.
- ❖ חדש - אפליקציה למגדלים - אפליקציה חדשה להודעה על פינוי פגר. מהיר יותר ונח יותר. צרו עמנו קשר.

חדש! למכירה כולב נייד לאצירת פגרים מותאם לדרישות השירותים הוטרינריים
גודל 2x2.5 מ' גובה 1.5

טל. 04-9069500 פקס. 04-9069510
email:info@bioecology.co.il

א.ע. ביו אקולוגיה בע"מ
מתקן ארצי לפינוי וכלי פסולת מן החי